

حواشی یک اعدام؛ چرا انگلستان خلاف تاریخ دیپلماسی خود و آن نوع حسابگری ای که به آن شهره است، ناگهان برافروخت

ترامپیسم لندنی

در تشریح گزاره «انتقام‌گیری دیپلماتیک لندن از تهران»، این استاد دانشگاه روی چند موضوع تمرکز می‌کند؛ از اقدام انگلیس برای فراخواندن سفیر خود از ایران تا طرح ادعاهایی مبنی بر قطع حمایت از برجام و مذاکرات برجامی و از این منظر، ساداتیان به این نکته مهم اشاره دارد که اعدام یک تبعه انگلستان می‌تواند بهترین فرصت و زمینه را برای تحقق و پیشبرد این سناریو (انتقام‌گیری دیپلماتیک لندن از تهران) فراهم کند؛ خاصه آنکه نماینده ادوار مجلس معتقد است انگلستان پس از خروج از اتحادیه اروپا در انزوای اروپایی قرار دارد و به تبع آن دیگر اهرم تأثیرگذاری برای سمت‌وسودهی به سیاست خارجی اتحادیه اروپا ندارد.

به همین علت، این کارشناس حوزه بین‌الملل، اعدام اکبری را بسترساز همراه‌کردن دیگر کشورهای اروپایی و کل اتحادیه اروپا در تقابل با ایران می‌داند. به بیان روشن‌تر و صریح‌تر، ساداتیان واکنش تند لندن به این اعدام را نوعی سیاست انگلیسی برای مظلوم‌نمایی با هدف همراهی دیگر کشورهای اروپایی و... می‌داند. اما این دیپلمات اسبق کشور در بخش دیگری از تحلیل خود مجددا انزوای انگلستان در اتحادیه اروپا بعد از برگزیت را پیش می‌کشد و در این راستا به این واقعیت اشاره دارد که چون انگلستان بعد از خروج از اتحادیه اروپا دچار نوعی انزوای دیپلماتیک شده، سعی کرده است این خلا را با نزدیک‌ترشدن به سیاست‌های آمریکا پر کند

و چون در چهار ماه اخیر واشنگتن رسماً تقابل با ایران را عملی کرده است، انگلستان نیز به بهانه اعدام علیرضا اکبری بی‌میل نیست فضای ضد ایرانی فعلی را در راستای سیاست‌های ایالات متحده تشدید کند.

بازی ضد ایرانی لندن پیش از اعدام

پیش از اعدام علیرضا اکبری که صبح شنبه روی داد، انگلستان قبل‌تر هم دور تندی از سیاست‌های ضد ایرانی را در دستور کار قرار داده بود. در همین راستا و در تازه‌ترین مورد، اعضای مجلس عوام انگلیس شامگاه پنجشنبه هفته گذشته طرحی را به اتفاق آرا به تصویب رساندند که از دولت این کشور می‌خواهد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در فهرست سازمان‌های تروریستی قرار دهد. این طرح غیرالزام‌آور است، اما با وجود هشدار یک نهاد نظارتی درباره انجام چنین اقدامی، به اتفاق آرا این طرح ضد ایرانی به تصویب پارلمان انگلیس رسید. لئو داچتری، از مشاوران وزارت خارجه انگلیس، روز پنجشنبه در همین جلسه گفت: «بریتانیا فعلاانه موضوع قراردادن سپاه پاسداران ایران در فهرست سازمان‌های تروریستی را بررسی می‌کند، اما هنوز به تصمیم نهایی در این زمینه نرسیده است». در همین حال، پنجشنبه گذشته یک نهاد نظارتی در انگلیس هشدار داده بود اعلام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران به‌عنوان «سازمان تروریستی»،

شرق؛ وزیر امور خارجه انگلیس در پی اجرای حکم علیرضا اکبری، در پیامی اعلام کرد سفیر این کشور در تهران را به‌طور موقت برای مشورت فراخوانده است. جیمز کلورلی، وزیر امور خارجه انگلیس، در ادامه واکنش‌هایش به اجرای حکم اعدام علیرضا اکبری، شهروند دوتابعیتی ایرانی-انگلیسی و کارمند پیشین وزارت دفاع که به جاسوسی برای دستگاه انگلیس محکوم شده بود، در صفحه توئیترش نوشت: «ما امروز (شنبه) این رژیم را پاسخ‌گو کردیم. انگلیس امروز دادستان کل ایران را تحریم و کاردار ایران در لندن را احضار کرد و موقتا سفیر انگلیس در ایران را برای رایزنی فراخوانده». کلورلی در ادامه گفت: «پاسخ ما به ایران به امروز محدود نمی‌شود. در حال بررسی اقدامات بیشتر هستیم». در ادامه واکنش‌های تند لندن در قبال اعدام علیرضا اکبری، یک روزنامه انگلیسی در گزارشی به نقل از منابع ارشد دولتی مدعی شد دولت این کشور در حال بازنگری رویکرد خود در قبال برجام است. به گزارش روزنامه ساندی‌تلگراف در گزارش ادعایی خود به منابع ارشد دولت انگلیس که اشاره‌ای به نام و سمت آنها نشده است، نوشت: «در پی اعدام علیرضا اکبری، معاون سابق وزیر دفاع ایران که تابعیت ایرانی - انگلیسی داشت و به جاسوسی محکوم شده بود، ممکن است بریتانیا از حمایت خود از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) دست بردارد». به گفته این منابع، از آنجایی که از زمان آغاز روند مذاکرات احیای هسته‌ای، شرایط به‌طور درخور توجهی تغییر کرده است، لندن در حال بررسی موضع خود در قبال این توافق و مشارکتش در آن است. یک منبع دولتی دراین‌باره ادعا کرد: «از زمانی که ما مشغول تعاملات (مذاکرات احیای برجام) بودیم، چشم‌انداز و گزاره‌ها کاملا تغییر کرد که عمده آن نیز به دلیل رفتار ایران است». این منابع آگاه همچنین خاطر‌نشان کردند روابط لندن با تهران در ماه‌های اخیر به دلیل سیاست دولت ایران در قبال اعتراضات داخلی، تحت فشار شدیدی قرار گرفته و انگلیس اکنون در حال بررسی تمام گزینه‌ها برای واکنش‌نشان‌دادن به اعدام علیرضا اکبری است.

واکنش اکزجره

اینکه چرا انگلستان در واکنش به اعدام علیرضا اکبری این میزان از واکنش تند و اصطلاحا بزرگ‌نمایی را در برابر جمهوری اسلامی ایران از خود نشان داده است، از نگاه سیدجلال ساداتیان کاملا غیرطبیعی است؛ به‌ویژه آنکه این استاد دانشگاه، انگلستان را به «خون‌سردی و احتیاط در نشان‌دادن واکنش‌های دیپلماتیک

واکنش اکزجره

اینکه چرا انگلستان در واکنش به اعدام علیرضا اکبری این میزان از واکنش تند و اصطلاحا بزرگ‌نمایی را در برابر جمهوری اسلامی ایران از خود نشان داده است، از نگاه سیدجلال ساداتیان کاملا غیرطبیعی

است؛ به‌ویژه آنکه این استاد دانشگاه، انگلستان را به «خون‌سردی و احتیاط در نشان‌دادن واکنش‌های دیپلماتیک

او هشدار داد اگر سوئلا براورمن، وزیر کشور بریتانیا، سپاه پاسداران را ممنوع کند، «منطق این خواهد بود که همه نیروهای دولتی از جمله نیروهای متحدان باید در برخی مواقع یا همیشه با تروریسم مرتبط شوند». وی افزود: «اینکه شبه‌نظامیان و افرادی را که دولت را از طریق خشونت سرنگون می‌کنند، تروریست بدانیم، یک چیز است، اما به‌کاربردن واژه تروریست برای نهادهای دولتی که مرسوم است از انحصار برای استفاده مشروع از خشونت برخوردار هستند، کاملا متفاوت است».

اینکه سیاست‌های ضد ایرانی لندن تا کجا ادامه پیدا می‌کند، از دید ساداتیان پاسخش قدری مبهم است. باین‌حال سفیر پیشین ایران در انگلستان یادآور می‌شود تحولات چهار ماه گذشته روندی را شکل داده که اکنون لندن در سایه آن به دنبال موج‌سواری تمام‌عیار در برابر تهران است. به همین دلیل از نگاه این استاد دانشگاه، موضوع تنها به فراخواندن سفیر انگلستان از تهران، احتمال قطع حمایت لندن از برجام و مذاکرات برجامی یا قراردادن سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در فهرست گروه‌های تروریستی محدود نخواهد شد، بلکه اکنون برخی نمایندگان مجلس عوام به دنبال آن هستند که به مسوازت تعطیلی مراکز دیپلماتیک ایران و اخراج سفرا، حتی تمام دفاتر فرهنگی و دینی نزدیک به ایران در کل بریتانیا نیز تعطیل شوند و از آن مهم‌تر انگلیس به صورت یک جانبه و جدا از آلمان و فرانسه، مکانیسم ماشه را فعال کند. مجموعه این اقدامات جدای از اینکه تا کجا امکان تحقق دارد، از منظر این تحلیلگر مسائل بین‌الملل تنها یک معنا را می‌دهد و آن اینکه انگلستان خواهان آن است که اولاً خود را به‌عنوان لیدر جریان ضد ایرانی اتحادیه اروپا جا بزند و در ثانی به دنبال آن چند موضوع را به ایران تحمیل کند؛ از مسئله جنگ اوکراین تا مذاکرات احیای توافق هسته‌ای بر مبنای منافع غرب.

ساتیان در راستای نکته مطرح‌شده به ارزیابی جزئی‌تر و دقیق‌تر مسئله می‌پردازد. به باور او، اکنون نوعی رقابت بین آلمان، فرانسه و انگلستان در پیش‌کشیدن سیاست ضد ایرانی، ذیل اتحادیه اروپا وجود دارد؛ به‌ویژه این رقابت از نگاه نماینده ادوار مجلس، یسین برلین و لندن بسیار پررنگ‌تر است. این کارشناس مسائل بین‌الملل ماهیت سیاست ضد ایرانی فرانسه را آلمان را با انگلستان متفاوت می‌بیند؛ چراکه وی معتقد است: «برلین و پاریس به‌واقع روی مسئله حقوق بشر حساس هستند، اما انگلستان اساساً نگاه متفاوتی به حقوق بشر و ایران و روسیه و ارسال پهباد و همچنین تحمیل توافقی به ایران در راستای مذاکرات هسته‌ای نقش‌آفرین باشند و در این مسیر از دیدگاه ساداتیان، انگلستان از هر اهرمی استفاده خواهد کرد؛ حتی اهرم حقوق بشر و اعدام. درصورتی‌که این استاد دانشگاه تأکید دارد آلمانی‌ها و فرانسوی‌ها فارغ از موضوعات مذکور، درجه‌ای از حساسیت را برای موضوع حقوق بشر قائل هستند.

ریموند ویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

maestro collection

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran